

408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet

az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről

A Kormány

a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (1) bekezdés 14. pontjában,
a 2. alcím tekintetében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (1) bekezdés 15. pontjában,
a 3. alcím tekintetében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (1) bekezdés 13. pontjában
kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti feladatokat ellátó szervek

1. § (1) A természetvédelemért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) ellátja az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 4. cikk (4) bekezdése,
- b) 12. cikk (2) bekezdése,
- c) 13. cikk (5) bekezdése,
- d) 16. cikk (2) bekezdése,
- e) 17. cikk (4) bekezdése,
- f) 19. cikk (5) bekezdése és
- g) 22. cikke

szerinti feladatokat.

(2) A miniszter feladata az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 5. cikk (2) bekezdése szerinti kockázatelemzés elkészítése a természetvédelmi és élelmiszerlánc-felügyeleti szervek és tudományos intézetek bevonásával,
- b) 13. cikk (1) bekezdése szerinti elemzés és a 13. cikk (2) bekezdése szerinti cselekvési terv kidolgozása a természetvédelmi és élelmiszerlánc-felügyeleti szervek és tudományos intézetek, szervezetek bevonásával,
- c) 14. cikke szerinti felmérés, monitorozás és egységes adatgyűjtő rendszer országos koordinációja,
- d) 17. cikk (1) bekezdése szerinti bejelentés és tájékoztatás,
- e) 18. cikk (1) bekezdése szerinti értesítés,
- f) 19. cikk (2) bekezdése szerinti kezelési intézkedések országos koordinációja és a 19. cikk (5) bekezdése szerinti értesítés,
- g) 20. cikke szerinti, a sérült ökológiai rendszerek helyreállításának országos koordinációja, valamint
- h) 24. cikk (1) bekezdése szerinti jelentéstétel, valamint a 24. cikk (2) bekezdése szerinti bejelentés és tájékoztatás.

2. § (1) Az országos illetékességgel első fokon eljáró természetvédelmi hatóság ellátja az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 9. cikk (3) bekezdése, valamint
 - b) 10. cikk (1), (5), (6) és (7) bekezdése
- szerinti feladatokat.

(2) Az országos illetékességgel első fokon eljáró természetvédelmi hatóság ellátja az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 14. cikke szerinti korai észlelés hatósági felügyeleti rendszerének üzemeltetésével, a hatósági adatgyűjtés országos koordinációjával és az ezzel kapcsolatos intézkedések elrendelésével, valamint
 - b) 15. cikk (7) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzések országos koordinációjával
- kapcsolatos feladatokat.

3. § (1) Az országos illetékességgel első fokon eljáró növénytermesztési hatóság, élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, erdészeti hatóság, vadászati hatóság és halgazdálkodási hatóság közreműködik

- a) az 1. § (2) bekezdés a) és b) pontja, valamint
- b) a 2. § (2) bekezdése

szerinti feladatok ellátásában.

(2) Az országos illetékességgel első fokon eljáró növénytermesztési hatóság, élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, erdészeti hatóság, vadászati hatóság és halgazdálkodási hatóság közreműködik az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. és 19. cikke szerinti intézkedések koordinációjában.

4. § A megyei kormányhivatal természetvédelmi, környezetvédelmi, élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi, növény- és talajvédelmi, erdészeti, vadászati és halgazdálkodási feladatkörében eljáró járási hivatala (a továbbiakban: járási hivatal), valamint az országos illetékességgel első fokon eljáró növénytermesztési hatóság, élelmiszerlánc-felügyeleti szerv, erdészeti hatóság, vadászati hatóság, halgazdálkodási hatóság és természetvédelmi hatóság – a hatáskörébe tartozó ügyekben – ellátja az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 8. cikke szerinti engedélyezéssel,
 - b) 9. cikk (1) bekezdése szerinti engedélyezéssel,
 - c) 14. cikke szerinti adatgyűjtéssel és adatrögzítéssel,
 - d) 17. cikk (1) és (3) bekezdése szerinti, az invázió kezdeti szakaszában szükséges gyors kiirtásra vonatkozó intézkedések elrendelésével és ellenőrzésével,
 - e) 19. cikk (2) bekezdése szerinti kezelési intézkedések elrendelésével,
 - f) 20. cikke szerinti helyreállítási intézkedésekkel,
 - g) 31. cikke szerinti eljárásokkal és
 - h) 32. cikke szerinti engedélyezéssel
- kapcsolatos feladatokat.

5. § (1) A nemzeti park igazgatóság közreműködik az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 14. cikke szerinti korai észlelés felügyeleti rendszerével kapcsolatos adatgyűjtési és adatrögzítési feladatok végrehajtásában,
- b) 17. cikk (1)–(3) bekezdése szerinti, az invázió kezdeti szakaszában szükséges gyors kiirtásra vonatkozó intézkedések végrehajtásában,
- c) 19. cikke szerinti kezelési intézkedések végrehajtásában – ha az nem tartozik más hatóság feladat- és hatáskörébe –, valamint
- d) 20. cikke szerint a sérült ökológiai rendszerek helyreállításában és a helyreállítás végrehajtásának ellenőrzésében.

(2) A nemzeti park igazgatóság kezdeményezheti az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikk (1)–(3) bekezdése szerinti, az invázió kezdeti szakaszában szükséges gyors kiirtásra vonatkozó intézkedéseket.

6. § A vízügyi és vízvédelmi igazgatási szervek feladat- és hatáskörükbe tartozó ügyekben, alaptevékenységüket nem veszélyeztető módon közreműködnek az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 14. cikke szerinti korai észlelés felügyeleti rendszerével kapcsolatos adatgyűjtési és adatrögzítési feladatok végrehajtásában,
- b) 17. cikk (1)–(3) bekezdése szerinti, az invázió kezdeti szakaszában szükséges gyors kiirtásra vonatkozó intézkedések kezdeményezésében és – indokolt esetben – azok végrehajtásában, valamint
- c) 19. cikke szerinti kezelési intézkedések végrehajtásában.

7. § A területi vízügyi hatóság a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben alaptevékenységét nem veszélyeztető módon közreműködik az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet

- a) 17. cikk (1) és (3) bekezdése szerinti, az invázió kezdeti szakaszában szükséges gyors kiirtásra vonatkozó intézkedések foganatosításában és azok ellenőrzésében, valamint
- b) 19. cikke szerinti kezelési intézkedések érvényesítésében.

8. § (1) Az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtása érdekében a járási hivatal, az országos illetékességgel első fokon eljáró természetvédelmi hatóság, az országos illetékességgel első fokon eljáró növénytermesztési hatóság, a területi vízügyi hatóság és az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv hatósági ellenőrzést végez.

(2) A Nemzeti Adó- és Vámhivatal a hatósági ellenőrzés keretében ellenőrzi az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikke szerinti engedély meglétét.

9. § (1) Az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt bejelentési és tájékoztatási kötelezettség alá tartozó információt annak megismerését követően haladéktalanul a járási hivatalhoz kell továbbítani.

(2) Ha az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 10. cikkével kapcsolatos információ más eljáró hatóság tudomására jut, azt haladéktalanul az országos illetékességgel első fokon eljáró természetvédelmi hatóságnak továbbítja.

(3) Az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikke szerinti kötelezettségek teljesítése érdekében az eljáró hatóság megküldi az engedélyezéshez, ellenőrzéshez, szankcionáláshoz és az európai uniós jelentéstételi kötelezettséghez kapcsolódó információkat az országos illetékességgel első fokon eljáró természetvédelmi hatóság részére.

(4) A jelentéstételi kötelezettségek ellátása érdekében az országos illetékességgel első fokon eljáró természetvédelmi hatóság a miniszter által vezetett minisztérium részére továbbítja az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikke szerinti rendelkezésére álló adatokat az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 25. cikke szerinti formában.

2. Szankciók

10. § (1) A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 10. § (4) bekezdése szerinti hatóság által az idegenhonos inváziós fajjal kapcsolatban kiszabott, a Tvt. 80/A. §-a szerinti bírság (a továbbiakban: inváziós bírság) mértéke:

- a) adminisztrációs kötelezettségek megsértése esetén 10 000 Ft – 200 000 Ft,
- b) engedélytől eltérően folytatott tevékenység esetén 100 000 Ft – 500 000 Ft,
- c) engedély nélkül végzett tevékenység esetén 100 000 Ft – 2 000 000 Ft,
- d) ha a jogsértés jelentős mértékű kárt okoz, 500 000 Ft – 20 000 000 Ft.

(2) Az inváziós bírság összegének meghatározása során figyelembe kell venni

- a) a cselekmény vagy mulasztás körülményeit,
- b) a jogsértő magatartás súlyát,
- c) a jogsértő magatartás időtartamát és ismétlődését,
- d) a jogsértő magatartás veszélyességét vagy károsító hatását,
- e) az ország, illetve a térség őshonos élővilágának állapotára gyakorolt hatását,
- f) a jogsértő magatartással érintett területnek az ökológiai hálózat koherenciájában betöltött szerepét,
- g) a jogsértő magatartással érintett élőhelyek, fajok, illetve területek kedvező ökológiai állapotának elérését vagy fenntartását befolyásoló hatások jelentőségét,
- h) a bekövetkezett kár mértékét,
- i) a helyreállíthatóság lehetőségét, a terület természetes megújulási képességét, illetve az élőhelytípus regenerálódási képességét,
- j) a biodiverzitás védelmét sértő további magatartástól való visszatartást, valamint
- k) a cselekmény engedély nélkül vagy engedélytől eltérően végzett jellegét.

(3) Az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet érvényesítése érdekében a Tvt. 10. § (4) bekezdése szerinti hatóság a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben – a (2) bekezdésben foglalt mérlegelési szempontok figyelembevételével – az alábbi intézkedéseket rendelheti el:

- a) az idegenhonos inváziós fajok egyedeinek lefoglalása vagy elkobzása,
- b) az engedély hatályának felfüggesztése vagy az engedély visszavonása,
- c) a zavaró, veszélyeztető, károsító tevékenység korlátozása, felfüggesztése vagy megtiltása,
- d) helyreállítási kötelezettség elrendelése,
- e) védőzónák kijelölése,
- f) az idegenhonos inváziós fajok terjedését lehetővé tevő tárgyak szállításának, forgalomba hozatalának és tárolásának korlátozása vagy megtiltása,
- g) az idegenhonos inváziós fajok egyedei szaporításának, termesztésének, tenyésztésének, tartásának, valamint igénybevételének korlátozása vagy megtiltása,
- h) az idegenhonos inváziós fajok elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a védekezési intézkedések megtételére kötelezés,
- i) az idegenhonos inváziós fajok terjedése által veszélyeztetett területeken meghatározott idegenhonos inváziós fajoktól való mentesítésre, illetve annak fenntartására kötelezés,
- j) idegenhonos inváziós fajok tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítésének, mentesítésének vagy megtisztításának előírása, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy technológiai eljárások használatának előírása vagy megtiltása,

- k) inváziós faj elleni közérdekű védekezés vagy inváziós faj elleni állami védekezés elrendelése.
(4) A (3) bekezdés szerinti intézkedések együttesen is elrendelhetők.

3. Inváziós szakkérdés

11. § (1) Az idegenhonos inváziós fajjal kapcsolatos engedélyezési, ellenőrzési, szankcionálási eljárásban vizsgálni kell, hogy

a) a tevékenység megfelel-e az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben, illetve a jogszabályban meghatározott, idegenhonos inváziós fajjal kapcsolatos előírásokban foglaltaknak,

b) mindent megtettek-e az idegenhonos inváziós fajok új helyeken történő megjelenésének, behurcolásának, terjedésének megakadályozása érdekében,

c) elhárították-e az idegenhonos inváziós fajok által okozott károkat.

(2) Ha az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti, az Európai Unió, a régió vagy a tagállam számára veszélyt jelentő idegenhonos inváziós fajok jegyzékében nem szereplő faj inváziós tulajdonságának vizsgálata szükséges, az inváziós szakkérdés keretében vizsgálni kell, hogy

a) megállapítható-e a faj, illetve fajta inváziós tulajdonsága a szaporodására, növekedésére és terjedőképességére vonatkozó információk alapján, a nemzetközi, régiós és nemzeti inváziós listák figyelembevételével,

b) jelent-e a faj az őshonos fajokra, valamint a természetes és természetszerű élőhelyekre kockázatot,

c) jelent-e a faj általános ökológiai kockázatot.

4. Záró rendelkezések

12. § Ez a rendelet 2017. január 1-jén lép hatályba.

13. § E rendeletet a folyamatban lévő és megismételt eljárásokban is alkalmazni kell.

14. § Ez a rendelet az idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló, 2014. október 22-i, 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.